

ВИСНОВОК

творчого керівника, доцента, завідувача кафедри хореографії та пластичного виховання Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого, заслуженого діяча мистецтв України,

СТАРОСТИНА ЮРІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА

та наукового консультанта, професора, професора кафедри організації театральної справи імені І. Д. Безгіна Київського національного університету

театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого,

кандидата мистецтвознавства, заслуженого діяча мистецтв України

ЛЯГУЩЕНКА АНДРІЯ ГЕННАДІЙОВИЧА

про творчий мистецький проєкт та наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту аспіранта кафедри хореографії та пластичного виховання

ЛЕВИЦЬКОГО ОЛЕКСАНДРА РУСЛАНОВИЧА

«РОЛЬ ПСИХОФІЗИЧНОЇ КООРДИНАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ

ПРОЦЕСУ КОЛЕКТИВНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ

ПРИ СТВОРЕННІ ТЕАТРАЛЬНОЇ ВИСТАВИ»

поданий до захисту на здобуття освітньо-творчого ступеня

доктора мистецтва

за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Під час навчання в творчій аспірантурі Олександром Левицьким проведено комплексну аналітичну й творчу роботу над мистецьким проєктом на тему «Роль психофізичної координації в організації процесу колективної художньої творчості при створенні театральної вистави». Мета творчого проєкту полягає у дослідженні ролі психофізичної координації як інтегративного чинника організації процесу колективної художньої творчості, а також у практичній апробації розроблених методичних принципів при створенні театральної вистави. Через поєднання теоретичного аналізу та сценічної практики передбачається виявити вплив психофізичної узгодженості актора, режисера та

викладача на якість взаємодії учасників творчого процесу та цілісність художнього результату.

Наукова новизна дослідження полягає у вперше здійсненому комплексному осмисленні психофізичної координації не лише як індивідуальної складової акторської техніки, а як системоутворюючого чинника організації процесу колективної художньої творчості. У роботі вперше проаналізовано взаємозв'язок між рівнем психофізичної координації та творчим діапазоном актора, а також окреслено роль психофізичної підготовки режисера-педагога як ключового елемента управління творчим процесом. Запропоновано авторський підхід до інтеграції психофізичних тренажів у репетиційно-викладацьку практику, що розширює можливості формування цілісного сценічного існування та оптимізації взаємодії в творчому колективі.

Драматургічною основою для творчого мистецького проєкту було обрано повість американського письменника Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон». Викладацька практика аспіранта проходила в КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого на кафедрі хореографії та пластичного виховання.

Апробації творчого мистецького проєкту:

1. Постановка сценічного бою та участь у виставі «ПокИдьки» Ідейного театру (реж. Зоряна Цвик) в рамках апробації мистецької складової творчого проєкту (Київський центральний будинок художника, 28-29 грудня 2023 р.);
2. Цикл майстер-класів на тему «Психофізична координація в акторській майстерності» зі студентами 1-АМТіК (В);
3. Майстер-клас на тему «Пластичний самоконтроль на сцені» в рамках Всеукраїнського фестивалю дитячих та молодіжних театральних колективів «Мельпомена FEST – 2025» (м. Хмельницький, 02 травня 2025 р.);
4. Майстер-клас для вихованців дитячих театральних колективів та педагогів театрального жанру в Полтавському обласному центрі естетичного виховання учнівської молоді Полтавської обласної ради на тему «Психофізична координація в акторській майстерності» (м. Полтава, 03 червня 2025 р.);

5. Постановка сценічного бою у виставі «За двома зайцями» (реж. – Олена Щурська) студентів 3-АМТіК (В) (худ. керівник – Богдан Бенюк) на сцені Навчального театру КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого;

6. Постановка пластичних сцен та участь у дипломній виставі студентки 4-РДТ курсу Дар'ї Сергєєвої «Хлопець без апендиксу», О. Тернова (17 травня 2025 р.);

7. Розробка фехтувального етюду до екзамену з основ сценічного бою зі студентами 2-АМТіК (А) курсу («Дванадцята ніч», В. Шекспір);

8. Постановка сценічного бою та участь у виставі «Вождь червоношкірих», О. Генрі (режисерка – Дарена Сухацька, «Театр вільних людей») (30 грудня 2025 р.);

9. Демонстрація вистави «Багато галасу з нічого», В. Шекспір зі студійцями дитячої театральної студії «Синій Птах» (Київський культурний кластер «Краків», 28-29 квітня 2025 р.);

10. Демонстрація вистави «Чайка Джонатан Лівінгстон», Р. Бах зі студійцями дитячої театральної студії «Синій Птах» в рамках апробації мистецької складової творчого проекту (Київський культурний кластер «Краків», 26 грудня 2025 р, 17 січня 2026 р).

11. Демонстрація вистави «Чайка Джонатан Лівінгстон», Р. Бах зі студійцями дитячої театральної студії «Синій Птах» в рамках Всеукраїнського фестивалю дитячих та молодіжних театральних колективів «Мельпомена FEST» (Хмельницька дитяча школа мистецтв, 26 березня 2026 р.);

12. Виступ із доповіддю на тему «Вплив шукань Леся Курбаса на процес створення колективного сценічного образу (на прикладі роботи з навчальним ансамблем)» на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Вплив шукань Леся Курбаса на перформативні мистецтва» 23 квітня 2026 р.

13. Публічний показ творчого проекту – вистави «Чайка Джонатан Лівінгстон», Р. Бах зі студійцями дитячої театральної студії «Синій Птах» на сцені Навчального театру КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого (м. Київ, 07 квітня 2026 р.).

Творчі дослідження підкріплені аспірантом у вигляді наукових статей та тез, а також науковим обґрунтуванням обсягом у 100 с. За період навчання у творчій аспірантурі Олександр Левицький написав 2 наукові статті, що були опубліковані у наукових виданнях категорії «Б», а також 4 тези, що увійшли до програм всеукраїнських та міжнародних конференцій та круглих столів.

Наукові праці, де опубліковано основні наукові результати дослідження (статті у наукових виданнях):

1. Науковий вісник Київського національного університету театру кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2024. № 35. (Стаття «Актор і музика: координація, взаємодія, партнерство» С. 109 – 114).

2. Науковий вісник Київського національного університету театру кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. № 37. (Стаття «Психофізична координація актора як чинник ефективності сценічного бою» С. 46 – 53).

Наукові праці, де опубліковано основні наукові результати дослідження (тези, що були представлені на наукових конференціях):

1. Левицький О. Збереження традицій сценічного фехтування в сучасних інтерпретаціях класичних п'єс (Preserving the Traditions of Stage Fencing in Modern Interpretations of Classical Plays): доповідь. *VII Міжнародна наукова конференція «Традиція та сучасність»*. Batumi Art State Teaching University (м. Батумі, Грузія, 26 квітня 2024 р.), с. 73-74.

2. Левицький О. Підготовка актора до викликів сучасного мистецтва: доповідь. *Міжнародна науково-практична конференція «Митець. Мистецтво. Споживач. Зміна диспозицій»*. Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України (м. Київ, 26 червня 2024 р.), с. 138-141.

3. Левицький О. Професіоналізм молодого актора в сучасному кіновиробництві: доповідь. *Круглий стіл «Актуальні проблеми розвитку культури і мистецтва у динаміці сьогодення»*. Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого (м. Київ, 21 жовтня 2024 р.), с. 37-39.

4. Левицький О. Взаємодія актора з музикою в контексті психофізичної координації: доповідь. *IX Міжнародна науково-практична конференція*

«Сучасні дослідження в галузі культури і мистецтва» Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого (м. Київ, 24 жовтня 2024 р.), с. 107-108.

Отримані результати дослідження засвідчили наукову значущість психофізичної координації як чинника організації процесу колективної художньої творчості та її практичну ефективність у сучасній театральній діяльності. Реалізований у межах творчого проєкту сценічний досвід переконливо продемонстрував, що рівень психофізичної координації учасників творчого процесу безпосередньо впливає на якість взаємодії в колективі, цілісність сценічної дії та художню виразність вистави. Запропонований підхід відкриває нові можливості для вдосконалення акторської, режисерської та викладацької практики, утворюючи психофізичну координацію як універсальний інструмент формування сучасної сценічної культури та організації творчого процесу.

Творчий керівник:

завідувач кафедри хореографії
та пластичного виховання

Київського національного університету

театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого,

заслужений діяч мистецтв України, доцент

СТАРОСТІН Ю. О.

Науковий консультант:

професор, професор кафедри організації

театральної справи імені І. Д. Безгіна

Київського національного університету

театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого,

кандидат мистецтвознавства,

заслужений діяч мистецтв України

ЛЯГУЩЕНКО А. Г.

